

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH (NR 347)

z dnia 9 lipca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 347)

9 lipca 2014 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku (druk nr 2445),

1. opinię Komisji Skarbu Państwa o:

a) części budżetowej 36 – Skarb Państwa:

- dochody i wydatki,
- dotacje podmiotowe,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

b) części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

c) przychodach i rozchodach budżetu państwa – w zakresie przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania;

d) dotacjach podmiotowych;

e) państwowych funduszach celowych:

- Funduszu Reprywatyzacji,
- Funduszu Rekompensacyjnym,
- Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców,
- Funduszu Skarbu Państwa;

2. opinię Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o:

a) części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

b) części budżetowej 22 – Gospodarka wodna:

- dochody i wydatki,
- dotacje celowe,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

c) części budżetowej 41 – Środowisko:

- dochody i wydatki,
- dotacje celowe,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 18, 32, 59, 60 i 64;

e) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:

- 020 – Leśnictwo;

- dochody i wydatki;
- **900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:**
  - dochody i wydatki,
  - dotacje celowe,
  - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
- **925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody:**
  - dochody i wydatki;
  - f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem;
  - g) dotacjach podmiotowych;
  - h) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;
  - i) państwowych osobach prawnych:
    - Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
    - Babiogórskim Parku Narodowym,
    - Białowieskim Parku Narodowym,
    - Biebrzańskim Parku Narodowym,
    - Bieszczadzkim Parku Narodowym,
    - Parku Narodowym „Bory Tucholskie”,
    - Drawieńskim Parku Narodowym,
    - Gorczańskim Parku Narodowym,
    - Parku Narodowym Gór Stołowych,
    - Kampinoskim Parku Narodowym,
    - Karkonoskim Parku Narodowym,
    - Magurskim Parku Narodowym,
    - Narwiańskim Parku Narodowym,
    - Ojcowskim Parku Narodowym,
    - Pienińskim Parku Narodowym,
    - Poleskim Parku Narodowym,
    - Roztoczańskim Parku Narodowym,
    - Słowińskim Parku Narodowym,
    - Świętokrzyskim Parku Narodowym,
    - Tatrzańskim Parku Narodowym,
    - Parku Narodowym „Ujście Warty”,
    - Wielkopolskim Parku Narodowym,
    - Wigierskim Parku Narodowym,
    - Wolińskim Parku Narodowym.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Gawłowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Wojciech Kowalczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Bronisław Sitek** prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Skucha** prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, **Witold Sumiński** prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wraz

ze współpracownikami, **Janusz Włodarski** prezes Państwowej Agencji Atomistyki wraz ze współpracownikami, **Piotr Otawski** zastępca generalnego dyrektora ochrony środowiska wraz ze współpracownikami, **Andrzej Łodyga** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów, **Teresa Warchałowska** zastępca dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli, **Andrzej Sowiński** p.o. zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK wraz ze współpracownikami, **Dariusz Atlas** dyrektor Biura Finansowego Kancelarii Prezydenta RP.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Nowak**, **Mariusz Pawełczyk**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jacek Markiewicz** – legislator z Biura Legislacyjnego oraz **Urszula Smółkowska** – specjalista do spraw finansów publicznych z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Szanowni państwo, zmierzamy do rozpoczęcia posiedzenia Komisji. Ostatnich wchodzących proszę o zamykanie drzwi. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii Komisji Skarbu Państwa, a także opinii Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku (druk sejmowy nr 2445) w zakresie właściwych części budżetowych. Czy uwagi państwa posłów do porządku dziennego? Wobec niezgłoszenia uwag stwierdzam jego przyjęcie.

W imieniu pań i panów posłów chciałabym przywitać przedstawicieli naczelných organów administracji państwowej oraz innych urzędów i instytucji państwowych. Witam panią Hannę Majszczyk, podsekretnarz stanu w Ministerstwie Finansów, pana Wojciecha Kowalczyka, podsekretnarza stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa, pana Stanisława Gawłowskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, pana Bronisława Sitka, prezesa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, panią Małgorzatę Skuchę prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pana Janusza Włodarskiego, prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, pana Witolda Sumińskiego, prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, a także osoby państwu towarzyszące.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Rozpatrujemy opinie komisji sejmowych. Posłowie członkowie Komisji Finansów Publicznych otrzymali opinie komisji oraz opracowania Biura Analiz Sejmowych. Są one dostępne. Są materiały w wersji elektronicznej.

Rozpatrywanie opinii komisji o sprawozdaniu z wykonania budżetu będzie się odbywało w trybie, który przyjęliśmy poprzednio. Jeżeli nie będzie sprzeciwu, będziemy kontynuować w tej samej formule. Po pierwsze, będzie wystąpienie posła referenta komisji branżowej, wystąpienie posła koreferenta z ramienia Komisji Finansów Publicznych, wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, a następnie zadawanie pytań przez posłów, udzielanie odpowiedzi przez przedstawicieli dysponentów części budżetowych oraz dyskusja.

O przedstawienie opinii Komisji Skarbu Państwa poproszę pana posła Zbigniewa Konwińskiego. Posłem koreferentem w imieniu Komisji Finansów Publicznych jest pan poseł Armand Ryfiński. Bardzo proszę o przedstawienie opinii. Pan poseł Zbigniew Konwiński.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo!

Komisja Skarbu Państwa na posiedzeniu w dniu 25 czerwca rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku wraz z analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2013 roku w zakresie:

- a) części budżetowej 36 – Skarb Państwa:
  - dochody i wydatki,
  - dotacje podmiotowe,

- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
- b) części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa:
- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
- c) przychodów i rozchodów budżetu państwa – w zakresie przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania;
- e) państwowych funduszy celowych:
  - Funduszu Reprywatyzacji,
  - Funduszu Rekompensacyjnego,
  - Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców,
  - Funduszu Skarbu Państwa.

Po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów części budżetowych oraz wysłuchaniu stanowiska Najwyższej Izby Kontroli, jak też po przeprowadzeniu dyskusji Komisja pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku w powyższym zakresie oraz wnosi o jego przyjęcie.

Pokrótce omówię części budżetowe, o których wspomniałem. Część budżetowa 36. Dochody budżetowe zostały zrealizowane w kwocie o 1,1% wyższej od planowanej, wydatki zaś w 95,1% planu po zmianach. Dochody w tej części zostały wykonane w wysokości 6.442.292 tys. zł. Takie zostały zaplanowane, natomiast zrealizowane zostały w kwocie o 1,1% wyższej, tak jak powiedziałem, czyli w wysokości 6.512.243 tys. zł. Wynikały one głównie z wpływów z dywidend od spółek z udziałem Skarbu Państwa. Była to kwota 6.413.000 tys. zł. Wykonano tutaj 101% planu. Najwyższe kwoty z dywidend wpłaciły: PZU S.A. – 1.510.147 tys. zł, PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. – 995.126 tys. zł, PKO BP S.A. – 706.331 tys. zł.

Jeżeli chodzi o Prokuratorię Generalną, wykonanie dochodów zamknęło się kwotą 48 tys. zł. Wydatki bieżące zrealizowano w wysokości 29.822 tys. zł. Największą pozycję wydatków w 2013 roku stanowiły wynagrodzenia i pochodne – 18.694 tys. zł. Średnie przeciętne wynagrodzenie w Prokuraturze Generalnej na jednego pełnozatrudnionego wynosiło 7926,80 zł. W porównaniu do poprzedniego roku zwiększyło się o niecałe 5%.

Dalej. Jeżeli chodzi o przychody i rozchody budżetu państwa w zakresie przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania, plan działań prywatyzacyjnych zakładał osiągnięcie w roku 2013 wpływów o wartości 5.000.000 tys. zł. Uzyskano kwotę 4.396.000 tys. zł, a zatem plan został zrealizowany w niecałych 88%. Wpływy zostały rozdysponowane następująco. Kwotę 1.662.000 tys. zł przekazano do budżetu państwa. Kwota 786.000 tys. zł to środki pozostające w gestii Ministra Skarbu Państwa, między innymi chodzi o Fundusz Reprywatyzacji, Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców, Fundusz Skarbu Państwa, a także 1722.000 tys. zł – Fundusz Rezerwy Demograficznej, 87.000 tys. zł – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej, 1100 tys. zł – Fundusz Pracy, 93.000 tys. zł – rezerwy poręczeniowe i gwarancyjne Skarbu Państwa, niecałe 44.000 tys. zł – środki na realizację zadań Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. Największe przychody z prywatyzacji były ze sprzedaży akcji między innymi Energa S.A. – 2.165.288 tys. zł oraz ze zbycia pakietu akcji PKO BP S.A. – 856.250 tys. zł.

Tak jak powiedziałem, Komisja Skarbu Państwa wnosi o przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu za 2013 rok w częściach, które pokrótce omówiłem.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Many problem w zrealizowaniu porządku. Problem jest następujący. Pana posła Armanda Ryfińskiego nie ma na posiedzeniu Komisji. Nie ma też możliwości skontaktowania się z panem posłem. Chciałabym zatem zaproponować paniom i panom posłom, członkom Komisji, żeby uznać wygłoszony referat, czyli opinię, którą przedstawił pan poseł Konwiński, jako szczegółowe omówienie. Jako członek Komisji Finansów Publicznych dodatkowo omówił, rozszerzył prezentację opinii o dodatkowe informacje, które są istotne dla procedowania owej części oraz sprawdzenia realizacji budżetu państwa. Jeżeli nie będzie sprzeciwu, uznaję, że takie rozwiązanie zostało zaakceptowane przez członków Komisji. Poprosimy wtedy o kolejną formułę, czyli opinię Najwyższej Izby Kontroli. Czy jest sprzeciw, żeby uznać, iż pan poseł Kon-

wiński wypełnił założenia, jakie Komisja stawiała przed panem posłem koreferentem, z uwagi na jego nieobecność? Nie widzę sprzeciwu wobec akceptacji. A zatem poproszę przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie opinii o omawianych częściach budżetowych. Bardzo proszę. Proszę o przedstawienie się do protokołu.

P.o. zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Andrzej Sowiński:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo!

Andrzej Sowiński. Pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Odnosnie do części 36 – Skarb Państwa, jak też części 74 – Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa nasze oceny dotyczące wykonania budżetu państwa w roku ubiegłym były pozytywne. Oznacza to, że nie stwierdziliśmy nieprawidłowości dotyczących realizacji dochodów. Wydatki były dokonywane w sposób celowy i gospodarny. Sprawozdawczość była sporządzana prawidłowo, rzetelnie oddawała przepływy, jakie miały miejsce w budżecie w ciągu ubiegłego roku.

Podobnie pozytywna ocena dotyczy przychodów i rozchodów z prywatyzacji oraz ich rozdysponowania, a także dwóch z czterech funduszy celowych, jakimi zawiaduje Minister Skarbu Państwa, czyli Funduszu Reprywatyzacji i Funduszu Rekompensacyjnego. Natomiast dwa pozostałe fundusze, czyli Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców oraz Fundusz Skarbu Państwa, otrzymały oceny pozytywne pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Jeżeli chodzi o Fundusz Skarbu Państwa, nieprawidłowości dotyczyły rozliczenia nadwyżki powstałej w owym Funduszu. Mianowicie z naszych ustaleń wynikało, że na rachunek przychodów budżetu państwa nie została przekazana kwota w wysokości co najmniej 48.500 tys. zł pochodząca z nadwyżki środków tegoż Funduszu.

Jeżeli natomiast chodzi o Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców, podstawą obniżonej oceny była kwestia niskiego wykorzystania rzeczowego i finansowego tegoż Funduszu. W ujęciu finansowym wykorzystano 34% środków. Natomiast co do ujęcia rzeczowego nasze uwagi dotyczą z jednej strony długotrwałości rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy. W konsekwencji żaden z pięciu wniosków, które spełniały wymagania, nie został pozytywnie rozpatrzony w roku 2013, czyli w tym roku, w którym został złożony. Z drugiej strony mamy do czynienia z bardzo wysokimi wymaganiami dotyczącymi zabezpieczenia postulowanej pomocy, czyli de facto pożyczek, co skutkuje następstwem tego typu, że wniosków o pomoc wpływa niewiele. W zeszłym roku takich wniosków wpłynęło dziewięć przy planowanej w budżecie zadaniowym liczbie pięćdziesięciu wniosków. Z jednej strony jest po prostu niewielkie oddziaływanie Funduszu. Jest on wykorzystywany w niewielkim stopniu dla udzielania pomocy przedsiębiorcom.

Szczegóły są opisane w informacjach o wynikach kontroli, które przedstawiliśmy. Jeżeli będą jakieś pytania, jesteśmy również do dyspozycji w celu uzupełnienia wypowiedzi. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję na temat omawianych opinii o wykonaniu budżetu. Kto z państwa posłów chciałby zadać pytanie? Nie widzę. W związku z tym zakończyliśmy rozpatrywanie opinii Komisji Skarbu Państwa w zakresie właściwych części budżetowych przypisanych tejże Komisji. Naszym gościom w tej części serdecznie dziękujemy.

Przechodzimy do procedowania, do pracy nad opinią Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o częściach, którymi Komisja zajmowała się przygotowując opinię dla Komisji Finansów Publicznych w zakresie wykonania budżetu. Przedstawicielem, który referuje w imieniu Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, jest pan poseł Tadeusz Arkit. Koreferat wygłosi pan poseł Jacek Bogucki. W takiej kolejności poproszę o prezentację. Pan poseł Tadeusz Arkit.

Poseł Tadeusz Arkit (PO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, państwo ministrowie, Wysoka Komisjo!

Mam zaszczyt przedstawić opinię Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku w:

- a) części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki,
- b) części budżetowej 22 – Gospodarka wodna,
- c) części budżetowej 41 – Środowisko,
- d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 18, 32, 59, 60 i 64,
- e) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem,
- f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem,
- g) dotacjach podmiotowych,
- h) programach wieloletnich w układzie zadaniowym,
- i) państwowych osobach prawnych.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa przeprowadziła dyskusję nad sprawozdaniem z wykonania budżetu państwa, która była pozytywna w odniesieniu do wszystkich części, które opiniowaliśmy. W toku merytorycznej dyskusji, którą przeprowadziła Komisja, stwierdzono, że przedstawione sprawozdanie w układzie zadaniowym jest skonstruowane bez zastrzeżeń. Na taką ocenę wpływ miały odpowiedzi udzielone na pytania postawione przez członków Komisji. Dotyczyły one między innymi: przyczyn wzrostu wykonania dochodów w roku 2013 w stosunku do roku 2012 w części 41 – Środowisko, kwestii wzrostu kwoty dotacji celowej w tej części budżetu, sprawy ograniczenia stopnia zatrudnienia, procesu zaangażowania w realizację przedsięwzięć związanych z nowoczesną gospodarką odpadami komunalnymi, rezerwy na sporządzanie planów ochrony w parkach narodowych czy też stopnia realizacji przygotowań Państwowej Agencji Atomistyki do wykonywania zadań wynikających z Programu polskiej energetyki jądrowej. Na wszystkie zadane pytania i uwagi wyczerpujących i zadowalających odpowiedzi udzielili przedstawiciele Ministerstwa Środowiska.

Oceniając całe planowanie i wykonanie budżetu w omawianych częściach budżetowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku, należy przyjąć ich dobrą realizację. Środki przeznaczone na realizację zadań były wystarczające do ich skutecznego przeprowadzenia. W ogólnej ocenie nie budzą one zastrzeżeń. Środki były wydatkowane właściwie i efektywnie. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa pozytywnie ocenia planowanie i wykonanie budżetu państwa w zakresie części obejmujących wymienione obszary. W imieniu Komisji składam wniosek o przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w omawianych częściach za rok 2013. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję panu posłowi. Pan poseł Jacek Bogucki przedstawi koreferat w imieniu Komisji Finansów Publicznych. Bardzo proszę panie pośle.

Poseł Jacek Bogucki (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo!

W części budżetowej 22 – Gospodarka wodna dochody zostały zrealizowane w 104%, a wydatki w 98%. Na poziom wydatków wpływ, wprawdzie niewielki, miało blokowanie wydatków budżetu państwa zgodnie z poprawką do budżetu. Wydatki wyniosły łącznie 1.198.000 tys. zł, z czego kwota 910.000 tys. zł pochodziła z budżetu państwa, a pozostała część ze środków budżetu Unii Europejskiej.

W części 41 – Środowisko dochody zostały zrealizowane w 96%, a wydatki w 99%. Tutaj także nastąpiło blokowanie wydatków na poziomie 2000 tys. zł.

W części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki dochody zostały zrealizowane w 101,5%, a wydatki w 99,4%.

W części 83 – Rezerwy celowe była rezerwa w pozycji 18 – Program dla Odry. Wydatki, plan został zrealizowany w 100%. Rezerwa w pozycji 32 dotycząca zwrotu gminom skutków zwolnienia z podatków lokalnych parków narodowych i rezerwatów została rozdysponowana w 93,8%. Rezerwa w pozycji 59 – dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – 83,8%. Rezerwa w pozycji 60 – dezaktywacja odpadów

promieniotwórczych – 93%. Z rezerwy w pozycji 64 dotyczącej kampanii edukacyjnej zostało rozdysponowane 96,3%.

W części 85 – Budżety wojewodów ogółem realizacja dochodów i wydatków na ogół przebiegała zgodnie z planem z niewielkimi kilkuprocentowymi różnicami w poszczególnych województwach oraz w poszczególnych częściach, działach.

Po dyskusji Komisja dziewięcioma głosami za, przy jednym głosie przeciwnym i jednym głosem wstrzymującym się pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie w zakresie dotyczącym wydatków w omawianych częściach.

Plan finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w roku 2013 zarówno po stronie przychodów, jak i kosztów był o około jedną trzecią niższy niż w roku 2012. Wydatki Funduszu zostały zrealizowane na poziomie w niewielkim stopniu wyższym niż w roku poprzednim, a przychody na poziomie około 45% niższym. Taka sytuacja powoduje, że w następnych latach Fundusz nie będzie mógł prowadzić tak aktywnej działalności, jeżeli nie zwiększą się jego przychody. Komisja bez głosów sprzeciwu przyjęła pozytywną opinię na temat realizacji planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W dyskusji przejawiały się pytania dotyczące kilku szczegółowych i ogólnych problemów, między innymi Programu dla Odry czy finansowania parków narodowych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Poproszę o opinię przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli do tej części budżetowej, która jest w tej chwili omawiana. Bardzo proszę.

P.o. zastępca dyrektora departamentu NIK Andrzej Sowiński:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo!

Andrzej Sowiński, p.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

Dosłownie dwa zdania na temat wyników naszej kontroli dotyczącej realizacji budżetu w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki. Wykonanie budżetu państwa w tej części oceniliśmy pozytywnie. Wydaliśmy również pozytywną opinię na temat rocznej sprawozdawczości budżetowej w części 68.

Natomiast w odniesieniu do pozostałych części budżetowych oddam głos pani dyrektor Teresie Warchałowskiej z Departamentu Środowiska. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Środowiska NIK Teresa Warchałowska:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, państwo ministrowie, szanowni państwo!

Teresa Warchałowska, wicedyrektor Departamentu Środowiska.

Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę wykonania budżetu państwa w częściach budżetowych 22 – Gospodarka wodna oraz 41 – Środowisko w czterech jednostkach, czyli w Ministerstwie Środowiska (części 22 i 41), Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Krakowie (część 22), Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska (część 41). Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości wykonanie w roku 2013 budżetu państwa w obydwu częściach w zakresie zrealizowanych dochodów i wydatków budżetu państwa oraz wydatków budżetu środków europejskich.

W części 22 – Gospodarka wodna Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła planowanie dochodów budżetowych, natomiast ich realizację oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Ustalono bowiem w toku kontroli, że w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Krakowie nie wykonano aktualizacji cennika drewna przeznaczonego do sprzedaży. W konsekwencji ceny drewna określone w cenniku w porównaniu do cen uzyskiwanych przez nadleśnictwa funkcjonujące na terenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie stanowiły zaledwie 13,9% dla drewna opałowego oraz 30,6% dla drewna użytkowego. Przyjmując ceny drewna osiągane przez jedno z nadleśnictw z terenu działania kontrolowanego Regionalnego Zarządu przy

sprzedaży ponad 500 metrów sześciennych drewna w roku 2013 roku Regionalny Zarząd mógł osiągnąć przychody wyższe o ponad 53 tys. zł, czyli 161,8%.

Jeżeli chodzi o wydatki w części 22, nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w realizacji wydatków w tejże części. Jeżeli natomiast chodzi o środki europejskie, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła planowanie i realizację wydatków z budżetu środków europejskich w części 22.

Teraz część 41 – Środowisko. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła planowanie i realizację dochodów w tej części budżetu państwa. Natomiast planowanie i realizację budżetu państwa w tej części oceniliśmy pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Na ocenę tę miały wpływ następujące ustalenia. Otóż Międzynarodowym Targom Poznańskim Sp. z o.o. zlecono ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej organizatora Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej, czyli Ministerstwa Środowiska, co spowodowało zwiększenie wydatków na ten cel o koszty marży i podatku od towarów i usług. Nie zweryfikowano kalkulacji kosztów wynajmu Stadionu Narodowego na organizację tejże konferencji. W związku z tym spowodowało to nieuzasadnione, tym razem niewielkie, zawyżenie kosztów. Dotyczyło to kwoty 1600 zł. Stwierdzono też regulowanie w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z rachunku bieżącego wydatków, których źródłem finansowania był budżet środków europejskich, a następnie ich refundację z rachunku pomocniczego. Jeżeli chodzi o Generalną Dyrekcję, na etapie konstruowania planu wydatków na 2013 rok nie uwzględniono wydatków na zakupy inwestycyjne pomimo posiadanej wiedzy o zdekapitalizowanym sprzęcie informatycznym i klimatyzatorach, co spowodowało to, że w ciągu roku trzykrotnie dokonywano zmian planu rzeczowo-finansowego w celu wprowadzenia do niego wydatków na owe zakupy.

Jeżeli chodzi o środki europejskie, Izba pozytywnie oceniła planowanie i realizację wydatków z budżetu środków europejskich w części 41.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość, Izba wydała pozytywną opinię o rocznych łącznych sprawozdaniach budżetowych oraz sprawozdaniach kwartalnych w zakresie operacji finansowych. Co do ksiąg rachunkowych, wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdaniach budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych, jak też ich zgodność z zasadami rachunkowości Izba oceniła pozytywnie w Ministerstwie u dysponenta trzeciego stopnia oraz pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (dysponent trzeciego stopnia), w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska i Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Teraz jeszcze kilka słów na temat innych istotnych ustaleń kontroli. Otóż Najwyższa Izba Kontroli zwraca szczególną uwagę na fakt niezapewnienia przez Ministra Środowiska adekwatnego, skutecznego i efektywnego systemu kontroli zarządczej w Ministerstwie, jak i jednostkach podległych i nadzorowanych.

Między innymi nie opracowano procedury zwrotu nadpłat z tytułu opłat za brak sieci zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odsetek od owych nadpłat. W związku z tym, że Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest tylko beneficjentem opłat, a Główny Inspektorat Ochrony Środowiska jest odpowiedzialny za ustalenie wartości zobowiązania z tytułu tychże opłat, w ramach kompetencji Ministra Środowiska należało rozstrzygnąć, który z owych podmiotów i w jakim zakresie jest zobowiązany do zwrotu kwoty głównej nadpłaty i odsetek. Brak stosownych regulacji doprowadził do sporu pomiędzy Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska i Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o to, kto i w jakiej części jest zobowiązany do zwrotu przedsiębiorcom nadpłaconych kwot wraz z odsetkami z tytułu wniesionych opłat za brak sieci. Sprawa dotyczyła istotnej kwoty ponad 22.000 tys. zł nadpłat oraz ustalonych na koniec 2013 roku odsetek w kwocie ponad 14.000 tys. zł. Brak porozumienia pomiędzy Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska i Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także brak zdecydowanych działań nadzorczych Ministra Środowiska spowodował, że kilka miesięcy później, w marcu 2014 roku kwota odsetek wzrosła już do ponad 15.000 tys. zł i każdego dnia wzrastała o ponad 6 tys. zł. Kwoty, o których tutaj powiedziałam, czyli 22.000 tys. zł i 15.000 tys. zł odsetek dotyczą rozliczeń tylko z pięcioma podmiotami,

w stosunku do których decyzje Głównego Inspektora Ochrony Środowiska stały się ostateczne.

Według danych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dalszym ciągu otwarta pozostaje kwestia wpływów z opłat za brak sieci dla podmiotów, wobec których Główny Inspektor określił możliwe zobowiązanie do zwrotu nadpłaty wynoszące ponad 153.000 tys. zł na koniec roku 2013. W przypadku zwrotu owych kwot podmiotom zobowiązanym do zapewnienia sieci należy również wziąć pod uwagę konieczność powiększenia tychże środków o odsetki. Zwrot tak wysokich kwot może stanowić poważne obciążenie dla budżetu państwa, jak też zagrażać realizacji celów, do osiągnięcia których zobowiązany jest Minister Środowiska. W związku z tym niezależnie od wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli wносиła do Ministra Środowiska o podjęcie w porozumieniu z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska skutecznych działań w celu ustalenia procedury zwrotu nadpłat wraz z odsetkami, wynikających z rozliczeń opłat za brak sieci.

Na brak skutecznego działania mechanizmów kontroli zarządczej wskazują również działania Ministra Środowiska związane z organizacją wspomnianej Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej. Ustalono bowiem, że bez przeprowadzonej wstępnej kalkulacji wydatków Ministerstwo Środowiska podało w uzasadnieniu do projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie zgłoszenia kandydatury Polski jako gospodarza kolejnej konferencji – tym razem było to COP19 – że wydatki powinny ukształtować się na poziomie wydatków poniesionych na konferencję COP14 organizowaną przez Polskę pięć lat wcześniej w 2008 roku, a nawet na niższym poziomie. Na podstawie takich danych w październiku 2012 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę wyrażającą zgodę na zgłoszenie kandydatury jako gospodarza konferencji oraz upoważniła Ministra do dokonania zgłoszenia. Natomiast sporządzenie harmonogramu wydatków i podpisanie umowy na dofinansowanie organizacji konferencji nastąpiło dopiero w końcu maja 2013 roku, czyli na pięć miesięcy przed wyznaczoną datą konferencji, co spowodowało spiętrzenie terminów i określone problemy z organizacją tego ważnego wydarzenia.

Kolejna sprawa. Analiza dokumentów dotyczących negocjacji warunków najmu Stadionu Narodowego oraz programu funkcjonalno-użytkowego na przygotowanie powierzchni deweloperskich – tak się to nazywało – na potrzeby konferencji klimatycznej, będącego załącznikiem do umowy zawartej przez Ministerstwo Środowiska ze spółką PL.2012, wykazała, że część pomieszczeń wynajmowanych na Stadionie Narodowym musiała zostać najpierw wykończona. Wynajmując Stadion na okres dwóch miesięcy sfinansowano także prace wykończeniowe. Koszt wykończenia powierzchni w zakresie umożliwiającym montaż instalacji tymczasowych na potrzeby spotkań według stanu na dzień 29 maja 2013 roku wynosił ponad 10.800 tys. zł, co stanowiło 41% całkowitego umownego czynszu najmu. Pragnę tutaj zwrócić uwagę, że ani Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który przekazywał środki na organizację konferencji, ani rezerwa w pozycji 59, która jest przeznaczona na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a z tej rezerwy przechodziły środki, na pewno nie przewidują przeznaczania środków na tego typu przedsięwzięcie, jakie miało tutaj miejsce, czyli prace wykończeniowe Stadionu.

Należy tutaj dodać, że osoba odpowiedzialna w Ministerstwie, była podsekretarz stanu odpowiedzialna za organizację konferencji, poinformowała, że w jej ocenie cena najmu obejmowała wynajem powierzchni na Stadionie, aczkolwiek wiedziała, że część pomieszczeń musi być wykończona. Przyznała natomiast, że wynajmując Stadion na dwa miesiące sfinansowano także prace wykończeniowe. Wyszła z założenia, że skoro Stadion należy do Skarbu Państwa, pieniądze zostały zainwestowane w Skarb Państwa. Tym samym Skarb Państwa nie stracił. To tyle, jeżeli chodzi o wykonanie budżetu państwa w tych dwóch częściach.

Jeszcze wykonanie planu finansowego Narodowego Funduszu. Otóż Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości wykonanie planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2013 roku. Pozytywnie oceniono w szczególności rzetelne zaplanowanie i zrealizowa-

nie przez Fundusz przychodów, które wykonano w 93,6% planu po zmianach. Uzyskane przychody ewidencjonowano i lokowano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Podejmowano też stosowne działania w celu odzyskania należności. Nie stwierdzono kosztów nielegalnych.

Należy zwrócić uwagę na zmianę proporcji pomiędzy finansowaniem pożyczkowym a dotacyjnym na korzyść finansowania pożyczkowego. W porównaniu z rokiem 2012 wskaźnik ten w roku 2013 wzrósł o 13,4%, wynosząc 37,6%, co stanowiło o tym, że wartość wskaźnika była zbliżona do zakładanego na poziomie 38% w przyjętej strategii działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2013-2016.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały między innymi na oddelegowaniu pracownika Narodowego Funduszu do świadczenia pracy na rzecz Ministerstwa Środowiska przy rozliczaniu konferencji klimatycznej, o której przed chwilą była tutaj mowa, co było działaniem niecelowym i niegospodarnym. Narodowy Fundusz na wynagrodzenie tegoż pracownika w okresie oddelegowania wydatkował blisko 53 tys. zł.

Ponadto poniesiono wydatki w kwocie 93 tys. zł na wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dwóch byłych pracowników zarządu Narodowego Funduszu przed upływem terminu rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron, co również było działaniem niegospodarnym i niecelowym.

Ponadto Izba stwierdziła wzrost liczby nierozliczonych umów w dziedzinie ochrony atmosfery. Jeżeli chodzi o uzyskane efekty rzeczowe, z dwudziestu siedmiu w roku 2012 liczba ta wzrosła do sześćdziesięciu siedmiu umów. Jeżeli chodzi o rozliczenie efektów ekologicznych, liczba umów wzrosła w dziesięciu do siedemnastu.

W toku kontroli stwierdzono również, że stan środków pieniężnych i papierów wartościowych był wyższy od planowanego głównie z powodu wysokiego stanu środków na zobowiązaniach wieloletnich. Natomiast w porównaniu do roku 2012 stan owych aktywów był niższy o 14%. Ze środków funduszu podstawowego w 2013 roku w formie dotacji wydatkowano ponad 966.000 tys. zł, czyli czterokrotnie więcej od uzyskanych przychodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska. Był to kolejny rok, w którym wypłaty z funduszu podstawowego były wyższe od wpływów. Kontynuacja takiego postępowania zdaniem Najwyższej Izby Kontroli może doprowadzić do zachwiania płynności finansowej tegoż funduszu.

Wreszcie w 2014 roku Narodowy Fundusz dokonał zwrotu nadpłat za brak sieci zbierania pojazdów – jest to nawiązanie do tego, co wynikało z kontroli Ministerstwa Środowiska – w łącznej kwocie 22.902 tys. zł bez odsetek. Jak już wspominaliśmy, w ocenie Izby pilnego rozstrzygnięcia wymaga kwestia wskazania źródła finansowania odsetek należnych podmiotom, którym zwrócono nadpłaty.

Na finansowanie zadań wynikających z ustawy – Prawo ochrony środowiska wypłacano łącznie ponad 5.500.000 tys. zł, z tego ze środków Narodowego Funduszu wypłacano prawie 50%, podobnie jak ze środków funduszy europejskich obsługiwanych przez Fundusz. Jeżeli chodzi o środki europejskie, Narodowy Fundusz pełni rolę instytucji pośredniczącej drugiego stopnia dla środków ISPA Fundusz Spójności 2006 oraz rolę instytucji wdrażającej dla pięciu osi priorytetowych w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko. Ze środków tych wykorzystano, jeżeli chodzi o Fundusz Spójności, 270.000 tys. zł, a pozostałą kwotę 2.500.000 tys. zł ze środków w ramach POIiŚ.

Zarząd Narodowego Funduszu dokonał oceny zagrożeń dla wykorzystania dostępnej alokacji środków w ramach POIiŚ i wskazał między innymi następujące ryzyka: niezakontraktowane środki w kwocie około 1.400.000 tys. zł z pierwszej osi priorytetowej dotyczącej gospodarki wodno-ściekowej oraz brak potwierdzenia zgodności projektów realizowanych w ramach działania 3.1 POIiŚ z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz projektów spalarniowych. W związku z przedstawioną sytuacją Najwyższa Izba Kontroli wystąpiła do Ministra Środowiska oraz Ministra Infrastruktury i Rozwoju o prowadzenie monitoringu wykorzystania alokacji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, szczególnie właśnie w pierwszej osi priorytetowej dotyczącej gospodarki wodno-ściekowej, gdzie niezakontraktowane środki wynosiły około 1.400.000 tys. zł, oraz o podjęcie działań w celu potwierdzenia zgodności projektów

realizowanych w ramach POIiŚ z Ramową Dyrektywą Wodną. Chciałabym podziękować. Pan minister infrastruktury i rozwoju odpowiedział, poinformował nas, że sprawy te są monitorowane, że w dalszym ciągu przewidywana jest kontynuacja w tym zakresie. Czuwa nad tym. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zapoznaliśmy się z bardzo obszerną opinią, którą dostarczyliśmy też państwu posłom. Czy są pytania państwa posłów? W tym trybie zwyczajowo kończymy, ale widzę, że z jakimś krótkim odniesieniem... Zwyczajowo chciałabym poinformować państwa, że jeżeli nie ma pytań, po takiej prezentacji kończymy punkt. Pan minister chciałby odnieść się do jakiejś wypowiedzi w trakcie?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski:

Jeżeli rzeczywiście istnieje taka potrzeba, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przynajmniej do dwóch spraw podniesionych przez Najwyższą Izbę Kontroli. Jedna dotyczy pojazdów wycofanych z eksploatacji, procesu, który w Polsce toczy się bardzo długo, a wymaga szerszych wyjaśnień, żeby zrozumieć, na czym polega problem. Druga dotyczy konferencji klimatycznej. Najpierw, jeżeli mogę, poproszę panią prezes Skuchę, prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, żeby wyjaśniła w dwóch zdaniach, na czym polega problem.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie ministrze, umawiamy się, że pan kieruje odpowiedziami w sprawach, w których wnosi pan, że warto Komisji przedstawić informację. Bardzo proszę.

Prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Małgorzata Skucha:

Pani przewodnicząca, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo!

Krótko. Sprawą zajęliśmy się bardzo poważnie. Dziękujemy tutaj Najwyższej Izbie Kontroli za wskazanie kierunków. W tej chwili przygotowywane jest trójstronne porozumienie, które będzie regulowało sprawę relacji pomiędzy Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie zwrotu nadpłat dotyczących sieci. Czekałszy na projekt ustawy zmieniającej ustawę o recyklingu tak, żeby proponowane porozumienie było spójne z jej zapisami. Ponieważ projekt ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji był już procedowany na posiedzeniu Komitetu Stałego Rady Ministrów oraz na posiedzeniu Komisji Prawniczej, zapisy znajdujące się w porozumieniu, które na dniach będzie gotowe, będą wyczerpywały wszystkie możliwości i będą spójne z projektem. Mamy nadzieję, że ostateczne rozwiązanie też takie będzie. Nie wiem, czy opowiadać o proponowanych rozwiązaniach, ale sprawa jest przygotowana. A więc mam nadzieję, że rozwiązanie będzie satysfakcjonowało wszystkie strony. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

I kto jeszcze? Jest to pytanie do pana ministra Gawłowskiego.

Sekretarz stanu w MŚ Stanisław Gawłowski:

Tylko i wyłącznie dwa zdania w części dotyczącej konferencji klimatycznej. Myślę, że o roli i znaczeniu konferencji nie muszę nikogo przekonywać, jak również o tym jak ważne było to wydarzenie z punktu widzenia negocjacji także tych wszystkich rzeczy, które dzieją się na poziomie Komisji Europejskiej, jak też w zakresie działań związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych. Konferencja, która odbywała się w Warszawie, mogła odbyć się tylko w jednym miejscu. Mogła odbyć się tylko i wyłącznie na Stadionie Narodowym, ponieważ w Warszawie nie ma innego miejsca, które z punktu widzenia bezpieczeństwa jej uczestników mogło być dedykowane owej konferencji.

Wreszcie konferencja, przy której rzeczywiście przekroczyliśmy pierwotnie założone koszty w porównaniu do konferencji, która odbywała się kilka lat wcześniej w Poznaniu... Przekroczenie w głównej mierze wynikało z tego, że wzrosło oczekiwanie związane z bezpieczeństwem. Jak państwo pewnie się orientujecie, konferencja klimatyczna była organizowana pod egidą Organizacji Narodów Zjednoczonych. Teren Stadionu Narodo-

wego był wyłączony spod jurysdykcji polskiej przez okres organizacji konferencji. Data również była wyznaczona przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Tak się złożyło, że początek konferencji w Polsce przypadł na 11 listopada. Spowodowało to, że pokrywało się to z różnymi napięciami wewnątrz. Minister Spraw Wewnętrznych uznał, że trzeba zwiększyć wydatki na fragment pod tytułem bezpieczeństwo.

Już ostatecznie zdanie. Porównywaliśmy również koszty organizacji konferencji u nas z kosztami konferencjami, które były organizowane w innych państwach. Są one kilkakrotnie niższe od kosztów tych konferencji, które odbywały się wcześniej, np. w Kopenhadze czy w innych miejscach. A więc naprawdę przy bardzo minimalnych wydatkach, chociaż mamy świadomość, że jednak sporych, jestem przeświadczony o tym, że konferencja ta przyczyniła się do tego, iż polskie stanowisko przy negocjacjach dotyczących spraw klimatycznych w Europie było dużo bardziej słuchane. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. W ten sposób omówiliśmy, zrealizowaliśmy założony porządek dzienny posiedzenia. Chciałabym podziękować naszym gościom, paniom i panom posłom, uczestniczącym legislatorom, sekretariatowi.

Zamykam posiedzenie Komisji. Kolejne posiedzenie będzie o godz. 16.30.